

Regulativa

Številka: 209
Datum: 6. 5. 2024

**Agencija za komunikacijska omrežja
in storitve Republike Slovenije
Stegne 7**

1000 Ljubljana

Zadeva: Predlog Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop

Zveza: Objava Agencije na spletni strani dne 19. 1. 2024 in 29. 3. 2024, opravilna številka 0073-2/2024 in odgovori Telekoma Slovenije z dne 1. 3. 2024

Spoštovani,

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je 29. 3. 2024 na svoji spletni strani javnost obvestila, da je na podlagi pripomb v javnem posvetovanju nadgradila predlog Priporočila o ravnanju operaterjev v primeru neutemeljenih ali nerazumnih zahtev za operaterski dostop (v nadaljevanju: Priporočilo), zaradi večjih sprememb vsebine pa je dala predlog Priporočila v vnovično javno posvetovanje.

Po pregledu novega predloga Priporočila je Telekom Slovenije, d.d. (v nadaljevanju: Telekom Slovenije) prepričan, da **ne odpravlja ugotovljenih anomalij** in da je, tako v veljavni kot predlagani obliki, Priporočilo zgolj zaščita operaterjev, ki ne plačujejo svojih obveznosti po veljavnih vzorčnih ponudbah in jim daje možnost za nadaljnje zlorabe. Telekom Slovenije je v svojih pripombah z dne 1. 3. 2024 podal konkretne predloge z utemeljitvami na dopolnitve priporočila glede nespornosti računov in predložitve ustreznih zavarovanj obveznosti z namenom zmanjšanja zlorab operaterjev v zvezi z neplačevanjem reguliranih storitev. Telekom Slovenije ugotavlja, da Agencija predlogov ni upoštevala, da **je objavljeni predlog korak nazaj** in operaterjem dolžnikom omogoča celo arbitrarno določitev cene v reklamacijskem postopku, ki bi štela kot nesporna. Priporočilo ob tem ne določa niti obveznosti predložitve zavarovanj za morebitno nezmožnost poplačila storitev v prihodnje. Kot takšen je novi predlog Priporočila v nasprotju s temeljnimi principi regulacije in grobo posega v prosto gospodarsko pobudo.

Telekom Slovenije je prepričan, da mora Agencija pri oblikovanju ukrepov v Priporočilu **izhajati iz temeljnih ciljev**, ki jih predpisuje Zakon o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2). Med cilji Agencije je bistven **cilj pospeševanja in spodbujanja učinkovite konkurence**, kot je opredeljen v 259 členu ZEKom-2. Učinkovita konkurenca se zagotavlja tudi z naložitvijo obveznosti zagotavljanja operaterskega dostopa ali medomrežnega povezovanja, ki mora biti operaterjem naložena pod razumnimi pogoji, med katere ne sodi zagotavljanje storitev brez plačila ustreznega nadomestila. Učinkovita konkurenca namreč ne more predstavljati varovanja neučinkovitih konkurentov, ki ne želijo ali ne zmorejo plačati pogodbeno dogovorjenih cen storitev (v primeru reguliranih storitev tistih, ki temeljijo na vzorčnih ponudbah). Naložitev obveznosti zagotavljanja operaterskega dostopa v primeru, da operater ne plačuje ustreznega nadomestila za dostop, pomeni izkrivljanje konkurence in ustvarjanje pogojev za nezmožnost vlagan v obstoječo in novo infrastrukturo ter razvoja novih inovativnih storitev, kar je na škodo končnih uporabnikov in v nasprotju z osnovnim namenom regulacije. Enako je ugotovila tudi Agencija v odgovorih na Pripombe, ko je zapisala, da »želi s Priporočilom preprečiti nadaljnje širjenje plačilne nediscipline iskalcev dostopa do omrežja

OPTM.« Agencija je torej Priporočilo oblikovala v nasprotju z namenom, kot ga je zapisala sama, še več, operaterji dolžniki lahko sami določijo višino plačila za opravljene storitve operaterja s pomembno močjo (v nadaljevanju: OPTM).

Telekom Slovenije vztraja, da mora Priporočilo izhajati iz predpostavke, da so **nesporni dogovorjeni pogoji zagotavljanja storitev tisti, ki so določeni v veljavnih Vzorčnih ponudbah**, vključno s cenami. OPTM cene v Vzorčnih ponudbah določi na osnovi pogojev in metodologij predpisanih v regulatornih odločbah in se tako morajo šteti za nesporne, dokler Agencija kot pristojni regulatorni in nadzorni organ v postopku nadzora ne ugotovi drugače. Neplačevanje storitev (tudi samo določenega dela), zaračunanih v skladu z veljavnimi Vzorčnimi ponudbami, mora predstavljati zadosten razlog, da OPTM sprejme ustrezne ukrepe za zavarovanje svojih interesov, vključno s prenehanjem vključevanja dodatnih storitev ali odpovedjo pogodbe, ob zagotavljanju ustreznega varstva končnih uporabnikov. Takšni ukrepi bi morali z vidika regulacije veljati za razumne, dokler v postopku pred Agencijo ni ugotovljeno drugače. Telekom Slovenije dodatno izpostavlja, da je del reguliranih storitev, ki jih Telekom Slovenije mora nuditi na reguliranem trgu, mogoče zakupiti tudi pri drugih ponudnikih (npr. zaledna optika), zato za te storitve ni razloga, da bi jih Telekom Slovenije moral zagotavljati kljub (delnemu) neplačilu operaterjev iskalcev dostopa.

Telekom Slovenije je vedno spoštoval dokončne odločbe Agencije, izdane v postopkih nadzora, izvršil naložene obveznosti in ustrezno prilagodil Vzorce ponudbe. V primeru ugotovljenih kršitev cenovnih obveznosti in preplačil je Telekom Slovenije izdal ustrezne dobropise operaterjem iskalcem dostopa, četudi je vložil pravna sredstva za izpodbijanje dokončnih odločb Agencije. Na drugi strani pa je bil Telekom Slovenije za zavarovanje svojih terjatev primoran sprožiti izvršilne postopke v primerih, ko je od operaterjev iskalcev dostopa zahteval vračila ali doplačila na podlagi kasneje odpravljenih nadzornih odločb, saj operaterji ne želijo vrniti oziroma plačati ustreznih nadomestil, kot so ugotovljena s strani Agencije.

V zvezi z navedbami Agencije v odgovorih na pripombe, da je »**politika zavarovanj** stvar dogovora med pogodbenima partnerjema«, Telekom Slovenije poudarja, da gre v primeru reguliranih storitev za pogodben odnos, v katerega OPTM ne vstopa prostovoljno, temveč je zavezan skleniti pogodbo v skladu z regulatornimi odločbami. V tem primeru pogodbene določbe ne morejo biti deloma predmet regulacije z regulatorno odločbo deloma pa predmet prostega urejanja pogodbenega odnosa, saj regulacija posledično posega tudi v obveznosti, ki sicer izrecno niso predpisane z regulatorno odločbo. Agencija sama je Telekomu Slovenije v trenutno veljavnih regulatornih odločbah na upoštevni trgih širokopasovnega dostopa (1 in 3b) in zaključevanja klicev (1 in 2) predpisala, da pri izvrševanju obveznosti dopustitve operaterskega dostopa ne sme postavljati nerazumnih pogojev, ki za izvajanje storitev niso nujno potrebni. Vsi pogodbeni pogoji iz Vzorce ponudb so v skladu z regulatornimi odločbami predmet presoje Agencije tudi z vidika razumnosti določb oz. pogojev in tako predmet regulacije, s tem pa tudi relevantna vsebina Priporočila.

Telekom Slovenije je prepričan, da Agencija posega v **ustavno zagotovljeno pravico OPTM do sodnega varstva**, kot ta izhaja iz 23. člena Ustave RS, ko nespornost terjatve veže na nevlóžitev pravnega sredstva s strani OPTM. Takšna zahteva namreč odvráča OPTM od uporabe pravnih sredstev za zaščito njegovih pravic v nadzornih postopkih. Navedeno je še toliko bolj sporno ob izkazanem dejstvu, da je Upravno sodišče, zaradi ugotovljenih kršitev, že večkrat odpravilo odločbe Agencije izdane v postopkih nadzora. To pomeni, da so bile tožbe (npr. v nadzorih nad spoštovanjem cenovne obveznosti ERT na upoštevni trgih 1 in 3b za več obdobj v letu 2018) večinoma upravičene.

Telekom Slovenije opozarja, da iz prehodnih določb **ni jasna veljavnost Priporočila** oziroma ali bo Priporočilo veljajo tudi za obstoječe izdane regulatorne odločbe. Telekom Slovenije vztraja pri svojem predlogu, da novo Priporočilo nadomesti Priporočilo o ravnanju operaterjev v primeru nerazumnih zahtev za operaterski dostop, št. 0073-23/2013/14 z dne 24. junija 2013.

Telekom Slovenije vljudno opozarja, da v kolikor bo Agencija sprejela Priporočilo v predlagani obliki, bo **omogočeno nadaljnje zlorabljanje pravic** preko neutemeljenih reklamacij računov in z arbitrarno določenimi cenami za opravljene storitve, s strani operaterjev dolžnikov. Priporočilo v predvideni obliki namreč še vedno

dopušča operaterjem dolžnikom, da se z dolgotrajnimi neutemeljenimi sodnimi postopki izogibajo plačevanju za opravljene storitve, pri tem pa v teh postopkih prerekajo tudi cene, ki jih je Agencija, kot pristojni organ, določila v regulatornih odločbah ali potrdila v posameznih nadzornih postopkih.

Agencija sicer tudi sama v odgovoru na pripombe v javnem posvetovanju navaja, da bi bilo »stanje na trgu, ko bi se operaterji (iskalci dostopa) posluževali reguliranih storitev, zanje pa ne plačali ustrezne cene, namreč v neskladju s temeljnimi pravnimi načeli (npr. pacta sunt servanda)«, vendar v Priporočilu po prepričanju Telekoma Slovenije ni vključila določb, ki bi takšno stanje na trgu (kot je tudi trenutna praksa nekaterih operaterjev dolžnikov) preprečevale.

Glede na navedeno, Telekom Slovenije Agencijo ponovno poziva, da pri oblikovanju končne vsebine priporočila sledi temeljnemu cilju zaščite in razvoju trajnostne konkurence v interesu končnih uporabnikov in ne zaščiti operaterjev neplačnikov.

S spoštovanjem,

Saša Stopinšek Golčman
Regulativa

Janja Hribernik
Pravne zadeve

Boštjan Košak
predsednik Uprave

Vročiti:

- naslovniku – po elektronski pošti na info.box@akos-rs.si,
- arhiv – tu.

